

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-477
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. dr. K. Engel, mr. S.W.A. Kelterman, leden
en mr. C.J.M. Veltmaat, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 27 augustus 2019
Ingediend door : Consument
Tegen : ARAG SE, gevestigd te Leusden, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak : 5 juni 2020
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Rechtsbijstand, klacht over dekking. Verzekeraar is niet gehouden rechtsbijstand te verlenen aan Consument voor het geschil met zijn voormalige echtgenote over de onttrekking van hun zoon aan het ouderlijk gezag van Consument, omdat conflicten die te maken hebben met de gevolgen van de echtscheiding van dekking zijn uitgesloten. De klacht is ongegrond en de vorderingen worden afgewezen.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ingediende klachtformulier met bijlagen;
- de aanvullende stukken van Consument;
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de repliek van Consument en
- de dupliek van Verzekeraar.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies. De Commissie stelt verder vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een particuliere rechtsbijstandverzekering.

In de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden ARAG ProRechtPolis Particulier juli 2015 is, voor zover relevant, het volgende bepaald:

B Module Consument & Wonen

3. Waarvoor krijgt u geen juridische hulp?

In de algemene regels leest u bij hoofdstuk II wanneer u geen juridische hulp krijgt. Daarnaast heeft u ook in de volgende gevallen geen recht op juridische hulp.

[...]

g. Voor alles wat te maken heeft met:

- Echtscheiding
- Scheiding van tafel en bed
- Stoppen met samenleven met een ander
- Huwelijkse voorwaarden

Let op: u krijgt ook geen juridische hulp als uw conflict te maken heeft met de gevolgen van de vier punten hierboven. Zoals conflicten over alimentatie of over een omgangsregeling met uw kind. Of conflicten met uw echtscheidingsadvocaat. [...]

- 2.2 Consument is in 2003 gescheiden van zijn voormalige echtgenote. Binnen dit huwelijk zijn twee kinderen geboren. De voormalige echtgenote van Consument heeft in 2016 de minderjarige zoon meegenomen naar het buitenland. Consument heeft op 1 maart 2016 aangifte gedaan van onttrekking aan het ouderlijk gezag en de voormalige echtgenote is in Nederland voor dit strafbare feit vervolgd. De politie heeft een proces-verbaal opgemaakt. De strafrechter heeft de voormalige echtgenote op 21 mei 2019 veroordeeld en beslist dat Consument, die zich als slachtoffer in het strafproces had gevoegd, een schadevergoeding toekomt in verband met de door hem geleden materiële schade. De vordering van Consument ten aanzien van de immateriële schade is door de strafrechter niet-ontvankelijk verklaard. Consument heeft vervolgens vergoeding van zijn immateriële schade willen vorderen bij de civiele rechter en hij heeft daarom een verzoek om rechtsbijstand gedaan bij Verzekeraar.
- 2.3 Verzekeraar heeft het verzoek om rechtsbijstand afgewezen. Consument heeft naar aanleiding daarvan een klacht ingediend bij Kifid.

3. Klacht, vordering en verweer

Klacht en vordering Consument

- 3.1 Consument klaagt erover dat Verzekeraar ten onrechte heeft geweigerd dekking te verlenen voor het civielrechtelijke geschil met zijn voormalige echtgenote. Het geschil gaat niet over de gevolgen van de echtscheiding of het omgangsrecht, maar over een strafbaar feit: de onttrekking van het kind aan het ouderlijk gezag. Het ouderlijk gezag staat juridisch los van een huwelijk, echtscheiding, omgangsregeling of het omgangsrecht.

Als de redenering van Verzekeraar doorgetrokken zou worden, kan iemand waar ooit een huwelijk mee is geweest, elk misdrijf plegen, oplichting plegen, geweld toepassen zonder dat de verzekerde op rechtshulp van Verzekeraar kan rekenen, ook al hebben de daden én de aanleiding daartoe niets met de gevolgen van de scheiding te maken. Doordat Verzekeraar gezag en huwelijk aan elkaar koppelt, ontstaat er rechtsongelijkheid omdat een geschil over de onttrekking aan het ouderlijk gezag wel onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt als dit strafbare feit tijdens een huwelijk gebeurt.

3.2 Consument vordert dat Verzekeraar alsnog rechtsbijstand verleent.

3.3 Consument vordert daarnaast een schadevergoeding van € 7.000,00, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 maart 2016. Dit bedrag betreft de resterende schade na toewijzing van de schadevergoeding door de strafrechter.

Verweer Verzekeraar

3.4 Verzekeraar heeft de stellingen van Consument weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De vraag die de Commissie moet beantwoorden is, of het geschil tussen Consument en zijn voormalige echtgenote als gevolg van het strafbare feit onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt.

4.2 Partijen verschillen van mening over de vraag of het geschil tussen Consument en de voormalige echtgenote een conflict is dat te maken heeft met de gevolgen van de echtscheiding. Voorop staat dat bij de uitleg van een schriftelijk contract telkens van beslissende betekenis zijn alle omstandigheden van het concrete geval, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen. Zie rechtsoverweging 3.6 van Hoge Raad 25 november 2016 (te vinden op www.rechtspraak.nl onder nummer ECLI:NL:HR:2016:2687). Nu over een consumentenverzekeringsovereenkomst in de regel niet wordt onderhandeld en dat in dit dossier ook niet uit de stukken blijkt, geldt het volgende. De uitleg van een bepaling is met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de verzekeringsvoorwaarden als geheel. Zie rechtsoverweging 3.3.2 van Hoge Raad 13 april 2018 (nummer [ECLI:NL:HR:2018:601](http://www.rechtspraak.nl)).

4.3 Volgens de verzekeringsvoorwaarden heeft de verzekerde geen recht op juridische hulp voor alles wat te maken heeft met de gevolgen van echtscheiding.

Van belang is dus om vast te stellen of het geschil over de schadevergoeding als gevolg van het strafbare feit te maken heeft met de gevolgen van de echtscheiding. Als het geschil te maken heeft met de gevolgen van de echtscheiding, valt het geschil niet onder de dekking van de verzekering. Als het geschil niets te maken heeft met de gevolgen van de echtscheiding, dan valt het geschil wel onder de dekking van de verzekering.

- 4.4 Uit het proces-verbaal van 1 maart 2016 blijkt dat tussen Consument en zijn voormalige echtgenote na de echtscheiding meer dan 23 rechtszaken zijn gevoerd over de omgangsregeling met de kinderen. Na de echtscheiding is de omgangsregeling dus een punt van conflict geworden en gebleven, hetgeen ook blijkt uit de informatie in het dossier dat Consument Verzekeraar in 2016 heeft verzocht om rechtsbijstand te verlenen omdat zijn voormalige echtgenote met zijn minderjarige zoon naar het buitenland was verhuisd zonder aan Consument hun verblijfplaats mede te delen. Dat verzoek om rechtsbijstand is toen ook afgewezen met een beroep op artikel 3 sub g van de Voorwaarden. Naar het oordeel van de Commissie maakt het onderhavige geschil over de onttrekking van het kind aan het ouderlijk gezag deel uit van het geschil tussen Consument en zijn voormalige echtgenote over de omgangs(regeling), welk geschil is voortgekomen uit de echtscheiding. Het geschil over de onttrekking van het kind aan het ouderlijk gezag heeft dus te maken met (de gevolgen van) de echtscheiding.
- 4.5 Dat een geschil over de onttrekking van een kind aan het ouderlijk gezag juridisch los *kan* staan van een huwelijk, echtscheiding, omgangsregeling of het omgangsrecht en dat een geschil over de onttrekking van een kind aan het ouderlijk gezag *tijdens het huwelijk* wel gedekt is, is niet relevant. Het gaat namelijk om de vraag of de in de verzekeringsvoorwaarden opgenomen uitsluiting van toepassing is op het onderhavige verzoek om rechtsbijstand.
- 4.6 Gelet op het voorgaande mocht Verzekeraar het verzoek om rechtsbijstand afwijzen. De vordering van Consument wordt daarom afgewezen. De vordering van € 7.000,00 aan schadevergoeding wordt ook afgewezen. Nu Verzekeraar het verzoek om rechtsbijstand heeft mogen afwijzen, ontbreekt immers de juridische grondslag voor deze vordering.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vorderingen af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.